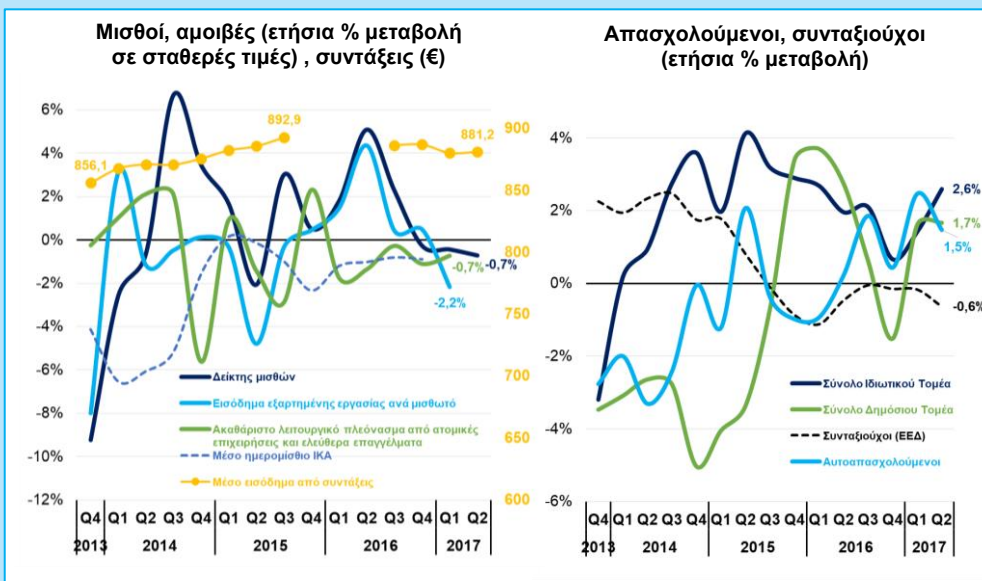

Η ανάκαμψη της ζήτησης να δώσει ώθηση στην βιομηχανική παραγωγή!

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

- Η οικονομία ανακάμπτει λόγω αύξησης της ζήτησης, που επηρεάζεται κυρίως από εξωγενείς παράγοντες (τουρισμός, εξαγωγές). Η συνεπακόλουθη αύξηση της απασχόλησης δεν συνοδεύεται, όμως, και από υψηλότερους μισθούς, καθώς η ανεργία διατηρείται ακόμη σε υψηλά επίπεδα. Αυτό συμβαίνει ακριβώς διότι παραμένει η αβεβαιότητα στην διατήρηση της ζήτησης χωρίς να έχει αναδιαταχθεί το παραγωγικό πρότυπο προς εξωστρεφείς βιομηχανικές δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, η ανάκαμψη είναι υποτονική καθώς δεν ενισχύεται η πλειοψηφία της προσφοράς (διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, κερδοφόρες ιδιωτικές επενδύσεις, φιλικό προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλον, κ.α.) και η παραγωγή παραμένει καθηλωμένη. Επιπροσθέτως, η ανάκαμψη αυτή μπορεί να αποδειχθεί ασταθής, και ενδεχομένως, να έχει και ημερομηνία λήξης, εάν και εφόσον οι εξωγενείς παράγοντες πάψουν να επενεργούν με την ίδια ένταση στην ελληνική οικονομία και οι μεταρρυθμίσεις σε κράτος και οικονομία σταματήσουν ή παλινδρομήσουν προς τα πίσω. Στην ελληνική μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή) και τη γεωργία, άνω του 60% και 50% αντιστοίχως των εξαγωγών σε αξία είναι ενδιάμεσα αγαθά, ενώ παρόμοια ποσοστά των εισαγωγών σε αξία είναι τελικά αγαθά. Οι ευκαιρίες δηλαδή για την παραγωγή προστιθέμενης αξίας (εισοδημάτων) από μεταποίηση στην Ελλάδα είναι τεράστιες. Σε κάθε περίπτωση, δεν αρκεί μόνο η αύξηση των εξαγωγών. Χρειάζεται ταυτόχρονα και μείωση των εισαγωγών. Η χώρα χρειάζεται επιχειρήσεις που θα διεισδύσουν ακόμη περισσότερο σε ξένες αγορές, και, βεβαίως, θα κατακτήσουν ένα μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής αγοράς. Όντως απαιτείται ένα νέο παραγωγικό πρότυπο, που, όμως, δεν μπορεί να προκύψει μόνο από επιδοτήσεις του κράτους για νέες καινοτόμες επιχειρηματικές δραστηριότητες σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Εάν δεν ενθαρρυνθούν νέες ιδιωτικές επενδύσεις σε παραγωγικές δομές και αν δεν στραφεί η βιομηχανία μας προς νέες κατευθύνσεις ώστε η ανάκαμψη να γίνει αυτοτροφοδοτούμενη, η χώρα θα συνεχίσει να υπόκειται σε αστάθμητους παράγοντες αμφιβόλου αποτελεσματικότητας.
- Η ανεργία υποχώρησε στο 21% τον Ιούλιο του 2017, με τον ρυθμό μείωσης να παρουσιάζει επιτάχυνση από την αρχή του τρέχοντος έτους, ως αποτέλεσμα κυρίως της ανόδου του τουρισμού και της υλοποίησης προγραμματίων απασχόλησης από τον ΟΑΕΔ, ενώ ο κλάδος της εκπαίδευσης συνέβαλε στην αύξηση των καθαρών προσλήψεων τον Σεπτέμβριο του 2017 και στην ανάκτηση της δυναμικής του ρυθμού δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Παράλληλα, οι εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή και πλοία κινήθηκαν ανοδικά για 4ο συνεχόμενο μήνα τον Αύγουστο του 2017 (+7,2%), ωστόσο η ταυτόχρονη άνοδος των εισαγωγών (+5,5%) είχε ως αποτέλεσμα τη διευρύνση του εμπορικού ελλείμματος κατά +3,4%. Την ίδια ώρα, η βιομηχανική παραγωγή χωρίς πετρελαιοειδή συνεχίζει και τον Αύγουστο να κινείται σε θετικό έδαφος (+3,2% κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2017), ενώ οι τιμές αυξάνονται (+1% τον Σεπτέμβριο του 2017) κυρίως λόγω των έμμεσων φόρων.
- **Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΙ:** Στο σημερινό δελτίο φιλοξενούνται οι θέσεις του Συνδέσμου Βιομηχανιών Στερεάς Ελλάδας (ΣΒΣΕ) όπου προβάλεται, μεταξύ άλλων, η αναπτυξιακή σημασία της οριοθέτησης και της έγκρισης του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης Οινόφυτων Σχηματαρίου, η αναμόρφωση των κριτηρίων ένταξης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας συνολικά στον περιφερειακό χάρτη ενισχύσεων του αναπτυξιακού νόμου και όχι μόνο της Βοιωτίας, καθώς λόγω του υψηλού εισοδήματός της (λόγω γεινιάσσης με την Αττική), η περιφέρεια στο σύνολό της δικαιούται χαμηλότερες ενισχύσεις, και, τέλος, ο επαναπροσδιορισμός του ΕΣΠΑ ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο παραγωγικός προσανατολισμός της κάθε περιοχής στην κατανομή των πόρων για τη βιομηχανική ανάπτυξη. Στη Στερεά Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της Αττικής, σε όρους ενεργητικού, είναι εγκατεστημένο το 80% της ελληνικής βιομηχανίας. Στον ΣΕΒ εκπροσωπούνται το 53% της ελληνικής βιομηχανίας σε εθνικό επίπεδο και το 66% της Στερεάς Ελλάδας, στην οποία έχουν έδρα πολλές βιομηχανίες της περιφέρειας.

Η απασχόληση αυξάνεται, οι αμοιβές όχι!

Μισθοί, αμοιβές, συντάξεις, απασχολούμενοι και συνταξιούχοι (ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίο Εθνικό Λογαριασμό Θεσμικών Τομέων, 1^ο τρίμηνο 2017, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 2^ο τρίμηνο 2017, ΕΦΚΑ, μηνιαία στοιχεία απασχόλησης, Δεκ. 2016, Δείκτης μισθολογικού κόστους, 2^ο τρίμηνο 2017)

Στοιχεία χωρίς εποχική διόρθωση. Για τον αποπληθωρισμό του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας και του ακαθάριστου λειτουργικού πλεονάσματος από ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθερα επαγγέλματα έχει χρησιμοποιηθεί ο αποπληθωριστής ιδιωτικής καταναλώσεως, όπως προκύπτει από τα στοιχεία τριμηνιαίων εθνικών λογαριασμών χωρίς εποχική διόρθωση. Για τον αποπληθωρισμό του δείκτη μισθών έχει χρησιμοποιηθεί ο Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή. Το μέσο εισόδημα από συντάξεις είναι σε τρέχουσες τιμές. Από το Q3 2016 και μετά είναι σύμφωνα με την προσιχούσα μεθοδολογία (Q3 2015 και πριν).

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Adviser

E: mmtsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Adviser

E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Με την ευγενική χορηγία:

Ανάκαμψη, απασχόληση, μισθοί και εξωστρέφεια

Η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας βρίσκεται πλέον στα σκαριά. Στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην εξωτερική ζήτηση, δηλαδή στον τουρισμό και τις εξαγωγές. Λόγω γεωπολιτικών ανακατατάξεων, σημαντικές τουριστικές ροές έχουν στραφεί προς τη χώρα μας, όπως και σε άλλες νοτιοευρωπαϊκές χώρες, ενώ, ταυτόχρονα, η ευρωπαϊκή οικονομία ανακάμπτει με ταχύτερους ρυθμούς σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν. Δεν χωρεί αμφιβολία, επίσης, ότι η βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, με βάση τα σχετικό κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, στα χρόνια της προσαρμογής με τα Μνημόνια, έχει συμβάλει στην ανάκαμψη της οικονομίας. Πάντως, ακόμη και σήμερα, δεν έχουν καλυφθεί οι απώλειες ανταγωνιστικότητας της περασμένης δεκαετίας, που μεταφράζεται σε ανάγκη μεγαλύτερης προσπάθειας στην υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στο μέλλον. Είναι ενδεικτικό ότι η χώρα μας στην κατάταξη της ανταγωνιστικότητας για το 2017 που δημοσιεύει το World Economic Forum, και που ενσωματώνει τις αντιλήψεις των στελεχών ελληνικών επιχειρήσεων για τις συνθήκες λειτουργίας της αγοράς, βρίσκεται στην τελευταία θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό μεταφράζεται σε ανάγκη βελτίωσης των προοπτικών των επιχειρήσεων, ώστε τα στελέχη αυτά να αποκτήσουν διαφορετική (καλύτερη) άποψη για τα τεκταινόμενα στην ελληνική οικονομία.

Η χώρα εξακολουθεί να βρίσκεται σε φάση δημοσιονομικής προσαρμογής και τα αυξανόμενα πρωτογενή πλεονάσματα δημιουργούν πιέσεις στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και στα κέρδη των επιχειρήσεων, κυρίως λόγω της υπερφορολόγησης που έχει επιβληθεί στην οικονομία. Η μονομερής αυτή λιτότητα μέσω φόρων τείνει να συμπιέζει ή και να αποθαρρύνει, την ιδιωτική οικονομική δραστηριότητα, αφήνοντας στο απυρόβλητο τις δημόσιες δαπάνες, πλην κοινωνικών παροχών και συντάξεων, καθώς το παρόν επίπεδο εθνικού εισοδήματος, ανεξαρτήτως αναδιανομής του, δεν μπορεί να τις στηρίξει. Και επειδή η χώρα θα

συνεχίσει υποχρεωτικά για πολλά χρόνια ακόμη να ζει με υψηλή πρωτογενή πλεονάσματα, απαιτείται επείγοντος αύξηση της παραγωγικότητας στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες, σε συνδυασμό πάντα με μια προσπάθεια να δημιουργηθούν συνθήκες καλπάζουσας επέκτασης της οικονομικής δραστηριότητας μέσω κερδοφόρων ιδιωτικών επενδύσεων. Έτσι μόνο θα μπορούμε να πληρώνουμε τις συντάξεις και να εξυπηρετούμε το δημόσιο χρέος και να προσφέρονται ταυτόχρονα ικανοποιητικού επιπέδου υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής προστασίας.

Η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας βρίσκεται πλέον στα σκαριά. Στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην εξωτερική ζήτηση, δηλαδή στον τουρισμό και τις εξαγωγές. Λόγω γεωπολιτικών ανακατατάξεων, σημαντικές τουριστικές ροές έχουν στραφεί προς τη χώρα μας, όπως και σε άλλες νοτιοευρωπαϊκές χώρες, ενώ, ταυτόχρονα, η ευρωπαϊκή οικονομία ανακάμπτει με ταχύτερους ρυθμούς σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν.

Στο σημερινό δελτίο, εξετάζονται ορισμένες συνιστώσες της ανάκαμψης, ώστε να διερευνηθεί η βιωσιμότητά της και, συνεπώς, να αξιολογηθεί τυχόν κίνδυνος υποτροπής. Από την ανάλυση των στοιχείων αμοιβών (μισθών και απασχόλησης), διαπιστώνεται καταρχάς ότι επικρατούν διαφορετικές συνθήκες μισθών και απασχόλησης στον ιδιωτικό απ' ό,τι στο δημόσιο τομέα που είναι σημαντικές, όπως δείχνουν τα σχετικά μεγέθη. Το α' τρίμηνο του 2017, οι μισθωτοί στο δημόσιο τομέα (806,2 χιλιάδες άτομα) είναι το 51% των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα (1.588,5 χιλιάδες άτομα), δηλαδή το 34% του συνόλου των μισθωτών, ενώ δραστηριοποιούνται στην οικονομία και 1.264,6 χιλιάδες άτομα σε ατομικές επιχειρήσεις και σαν ελεύθεροι επαγγελματίες. Σημειώνεται ότι, με βάση την

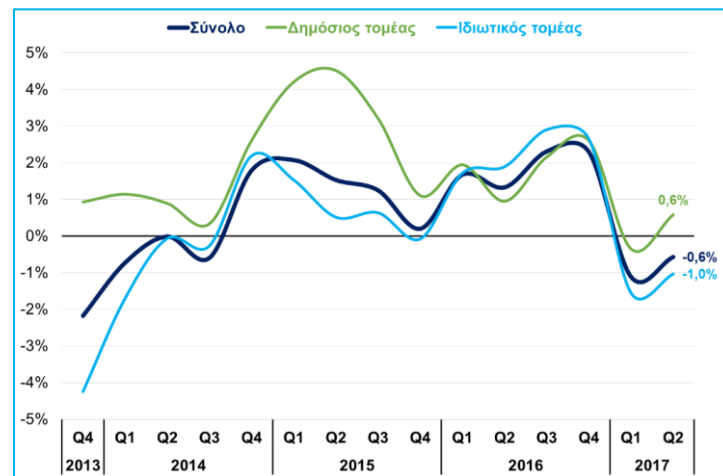

έρευνα του εργατικού δυναμικού (β' τρίμηνο του 2017), ο μέσος καθαρός μηνιαίος μισθός ανέρχεται σε €874 (€777 στον ιδιωτικό τομέα και €1.075 στο δημόσιο τομέα), δηλαδή ο μέσος δημόσιος λειτουργός απολαμβάνει κατά 38% υψηλότερο μισθό απ' ό,τι ο μέσος μισθωτός στον ιδιωτικό τομέα. Οι εξελίξεις, λοιπόν, στην απασχόληση και τις αντίστοιχες αμοιβές, συνθέτουν το συνολικό ατομικό εισόδημα, που λογικά θα πρέπει να μεταβάλλεται με το ρυθμό ανάκαμψης της οικονομίας. Με βάση τα στοιχεία της έρευνας εργατικού δυναμικού, οι καθαρές μηνιαίες αποδοχές μειώνονται σε σταθερές τιμές κατά -0,8% ετησίως στο α' εξάμηνο του 2017, έχοντας ήδη αυξηθεί κατά +1,3% και 1,9% το 2015 και το 2016 αντιστοίχως, με τις αποδοχές στον ιδιωτικό τομέα να μειώνονται κατά -1,3% το α' εξάμηνο του 2017 (από +0,7% και +2,3% το 2015 και 2016 αντιστοίχως) και τις αποδοχές στο δημόσιο τομέα να αυξάνουν κατά +0,1% (από +3,2% και 1,9% το 2015 και 2016 αντιστοίχως **Δ01** και **Δ02**). Το αντίστοιχα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών δείχνουν το ακαθάριστο εισόδημα των μισθωτών να μειώνεται σε σταθερές τιμές κατά -2,2% το α' τρίμηνο του 2017 (έναντι -1,3% και +1,6% το 2015 και το 2016 αντιστοίχως) και το ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα των αυτοαπασχολούμενων να μειώνεται κατά -0,7% το α' τρίμηνο του 2017 (έναντι +0,4% και +1,5% το 2015 και 2016 αντιστοίχως, **Δ03** και **Διάγραμμα 1^{ης} σελίδας**).

Μια άλλη μεταβλητή που αξίζει της προσοχής μας είναι ο δείκτης μισθών, αποπληθωρισμένος με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, λόγω της μεγάλης συσχέτισης

που εμφανίζει με την ιδιωτική κατανάλωση (**Δ04**). Ο δείκτης αυτός μετράει το ωρομίσθιο ανά τρίμηνο, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και περιλαμβάνει παντός είδους ακαθάριστες αμοιβές που καταβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου (ακόμη και για ημέρες αδειάς, ασθενείας κλπ.), εκτός των αποζημιώσεων απόλυσης (από το δ' τρίμηνο του 2012). Στο α' εξάμηνο του 2017, ο δείκτης μισθών βρίσκεται, για πρώτη φορά από το β' τρίμηνο του

Δ01: Ετήσια % μεταβολή καθαρών μηνιαίων αποδοχών στον Ιδιωτικό και στον Δημόσιο Τομέα σε σταθερές τιμές (ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 2^ο τρίμηνο 2017)

Σημ.: Στις καθαρές αποδοχές συμπεριλαμβάνονται οι πρόσθετες αμοιβές (επιδόματα κλπ). Η καταγραφή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της επιχείρησης (Δημόσιος – Ιδιωτικός Τομέας) γίνεται κατά δήλωση του ερωτώμενου. Για τον αποπληθωρισμό των αποδοχών έχει χρησιμοποιηθεί ο Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή.

	Σύνολο	Κεντρική Κυβέρνηση	ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ Δημοσίου	ΟΤΑ	ΔΕΚΟ	Επιχειρήσεις ελεγχόμενες από το Δημόσιο	Σύνολο Δημόσιου Τομέα	Ιδιωτικός Τομέας
2013 Q4	-2,2%	-0,1%	3,4%	2,6%	-2,5%	3,7%	0,9%	-4,2%
2014 Q1	-0,7%	0,7%	3,3%	4,3%	-3,9%	-5,1%	1,1%	-1,7%
2014 Q2	0,0%	0,0%	5,6%	1,4%	-1,3%	-4,3%	0,9%	-0,1%
2014 Q3	-0,6%	-0,1%	3,1%	1,5%	-3,3%	-4,1%	0,3%	-0,3%
2014 Q4	1,8%	2,1%	4,1%	2,6%	6,5%	-1,1%	2,6%	2,2%
2015 Q1	2,1%	4,5%	2,1%	3,5%	6,3%	6,0%	4,2%	1,5%
2015 Q2	1,5%	5,6%	-0,1%	5,9%	6,0%	11,5%	4,5%	0,5%
2015 Q3	1,2%	4,3%	0,7%	1,6%	9,6%	8,3%	3,2%	0,6%
2015 Q4	0,2%	2,6%	-0,5%	-1,3%	4,6%	7,2%	1,1%	-0,1%
2016 Q1	1,7%	2,8%	1,0%	0,8%	9,2%	6,1%	1,9%	1,7%
2016 Q2	1,3%	1,4%	0,6%	1,3%	8,0%	0,8%	1,0%	1,9%
2016 Q3	2,3%	3,8%	1,2%	1,3%	2,0%	1,4%	2,2%	2,9%
2016 Q4	2,3%	3,7%	1,7%	1,7%	4,0%	-5,8%	2,6%	2,7%
2017 Q1	-1,1%	1,6%	-0,8%	-3,4%	-5,5%	-5,1%	-0,3%	-1,6%
2017 Q2	-0,6%	2,4%	0,9%	-5,2%	-7,0%	0,5%	0,6%	-1,0%

Δ02: Καθαρές μηνιαίες αποδοχές κατά ιδιοκτησιακό καθεστώς επιχείρησης, ετήσια % μεταβολή σε σταθερές τιμές (ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 2^ο τρίμηνο 2017)

Σημ.: Στις καθαρές αποδοχές συμπεριλαμβάνονται οι πρόσθετες αμοιβές (επιδόματα κλπ). Η καταγραφή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της επιχείρησης (Δημόσιος – Ιδιωτικός Τομέας) γίνεται κατά δήλωση του ερωτώμενου. Για τον αποπληθωρισμό των αμοιβών έχει χρησιμοποιηθεί ο Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή.

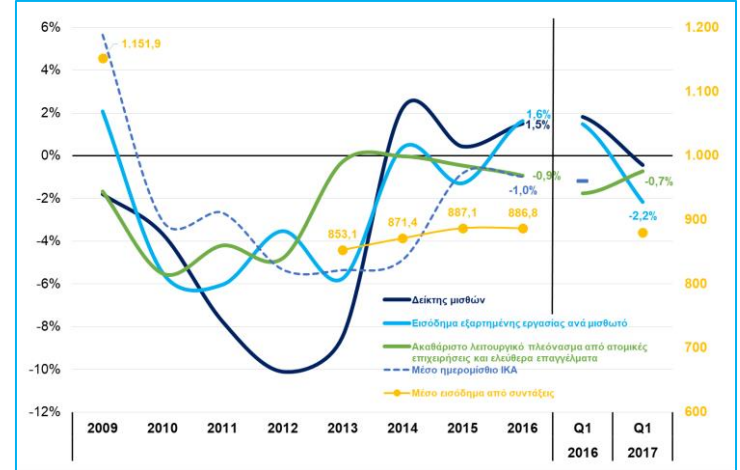

2014, σε αρνητικά πρόσημα (μείωση -0,3% και -0,7% το α' και β' τρίμηνο του 2017 χωρίς εποχική διόρθωση), έναντι αυξήσεων 2,2%, 0,4% και 1,5% το 2014, 2015 και 2016 αντιστοίχως. Τέλος, τα στοιχεία για το μέσο ημερομίσθιο των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ κινούνται σε αρνητικό επίπεδο (2016: -1%, 2015: -0,5%, 2014: -6%). Στοιχεία για το 2017 δεν είναι ακόμη διαθέσιμα, αλλά η χειροτέρευση του 2016 δεν προοιωνίζεται αυξήσεις στις αρχές του 2017. Οι εξελίξεις αυτές ενδεχομένως θα κρατήσουν την ιδιωτική κατανάλωση σε υποτονικούς ρυθμούς επέκτασης τα επόμενα τρίμηνα, απ' ό,τι θα γινόταν διαφορετικά. Υπενθυμίζεται ότι η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης ανήλθε σε +1,2% και +0,7% το α' και β' τρίμηνο του 2017 αντιστοίχως (με εποχική διόρθωση), έναντι μεταβολής -0,2% και +1,4% το 2015 και 2016 αντιστοίχως.

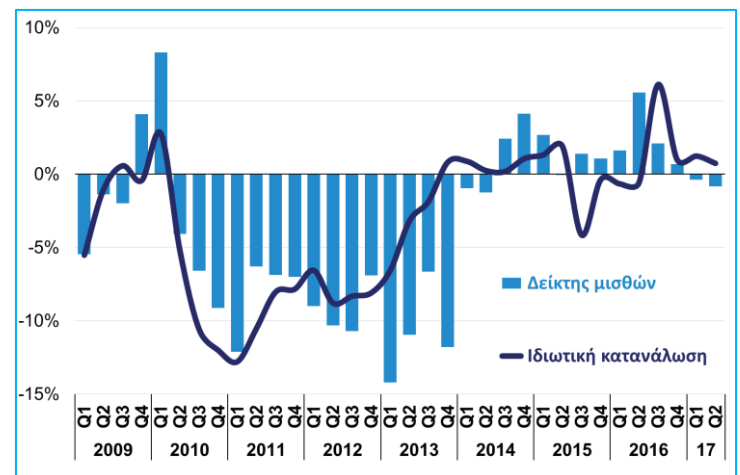
Πάντως, ακόμη και σήμερα, δεν έχουν καλυφθεί οι απώλειες ανταγωνιστικότητας της περασμένης δεκαετίας, που μεταφράζεται σε ανάγκη μεγαλύτερης προσπάθειας στην υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στο μέλλον.

Δ03: Δείκτης μισθών, εισόδημα εξαρτημένης εργασίας ανά μισθωτό και ακαθάριστο εισόδημα από ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθερα επαγγέλματα ανά αυτοαπασχολούμενο, ετήσια % μεταβολή σε σταθερές τιμές (ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίο Εθνικό Λογαριασμό Θεσμικών Τομέων, 1^ο τρίμηνο 2017 και Δείκτης μισθολογικού κόστους, 2^ο τρίμηνο 2017)

Σημ.: Στοιχεία χωρίς εποχική διόρθωση. Για τον αποπληθωρισμό του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας και του ακαθάριστου λειτουργικού πλεονάσματος από ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθερα επαγγέλματα έχει χρησιμοποιηθεί ο αποπληθωριστής ιδιωτικής κατανάλωσης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία τριμηνιαίων εθνικών λογαριασμών χωρίς εποχική διόρθωση. Για τον αποπληθωρισμό του δείκτη μισθών έχει χρησιμοποιηθεί ο Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή. Το μέσο εισόδημα από συντάξεις είναι σε τρέχουσες τιμές. Από το Q3 2016 και μετά είναι σύμφωνα με την προσχύουσα μεθοδολογία (Q3 2015 και πριν).

Δ04: Δείκτης μισθών και ιδιωτική κατανάλωση (ΕΛΣΤΑΤ, 2^ο τρίμηνο 2017)

Σημ.: Στοιχεία με εποχική διόρθωση και χωρίς διόρθωση εργάσιμων ημερών. Για τον αποπληθωρισμό του δείκτη μισθών έχει χρησιμοποιηθεί ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή.

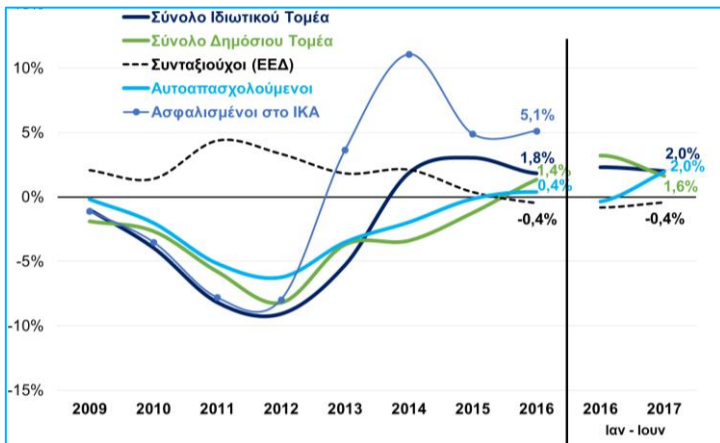

Στην πλευρά της απασχόλησης, αντιθέτως, οι μισθωτοί στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα το α' εξάμηνο του 2017 αυξάνονται ετησίως κατά +2% και +1,6% αντιστοίχως (έναντι +3,1% και -1,2% το 2015 και +1,8% και +1,4% το 2016 αντιστοίχως), ενώ οι αυτοαπασχολούμενοι αυξάνονται ετησίως στο α' εξάμηνο του 2017 κατά +2% (έναντι -0,1% και +0,4% το 2015 και 2016 αντιστοίχως). Από τα στοιχεία των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ, προκύπτει, επίσης αύξηση της απασχόλησης το 2016 έναντι του 2015 (**Δ05**, Διάγραμμα 1^{ης} σελίδας). Επίσης, από τις προσδοκίες των επιχειρήσεων για την εξέλιξη της απασχόλησης το επόμενο τρίμηνο, με την εξαίρεση των κατασκευών, διακρίνονται αυξητικές τάσεις στη βιομηχανία, τις υπηρεσίες και το εμπόριο μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2017 (**Δ06**).

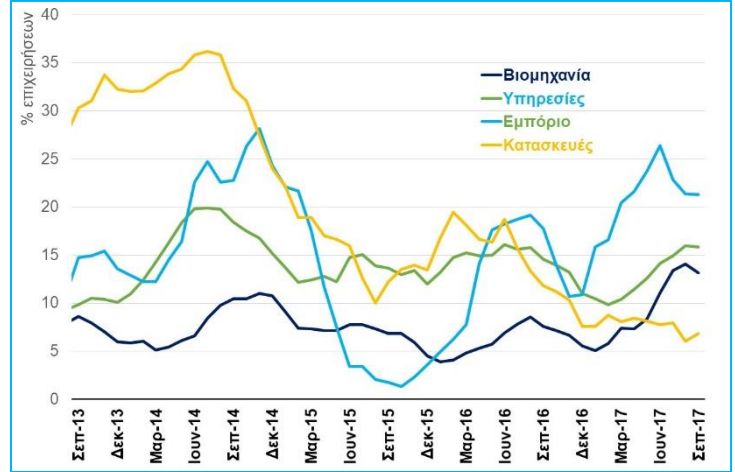
Η χώρα εξακολουθεί να βρίσκεται σε φάση δημοσιονομικής προσαρμογής και τα αυξανόμενα πρωτογενή πλεονάσματα δημιουργούν πιέσεις στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και στα κέρδη των επιχειρήσεων, κυρίως λόγω της υπερφορολόγησης που έχει επιβληθεί στην οικονομία.

Δ05: Αριθμός μισθωτών, συνταξιούχων και αυτοαπασχολούμενων, ετήσια % μεταβολή (ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 2^ο τρίμηνο 2017, ΕΦΚΑ, μηνιαία στοιχεία απασχόλησης, Δεκ. 2016)

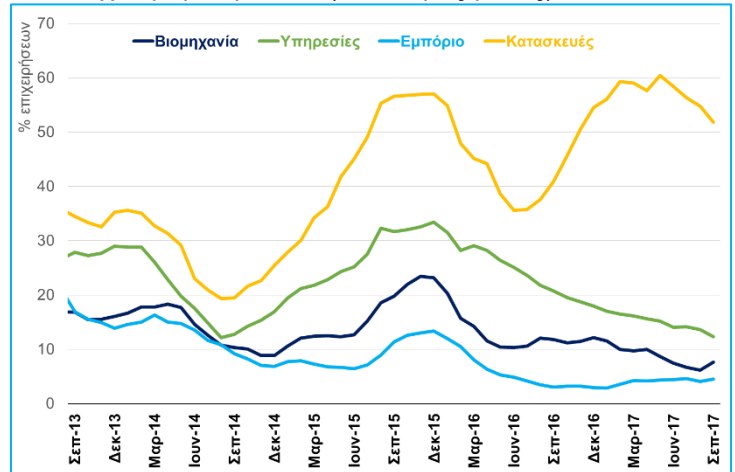

Δ06: Εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την εξέλιξη της απασχόλησης το επόμενο τρίμηνο (EE-DG ECFIN, Economic Sentiment Indicators, Σεπ. 2017)

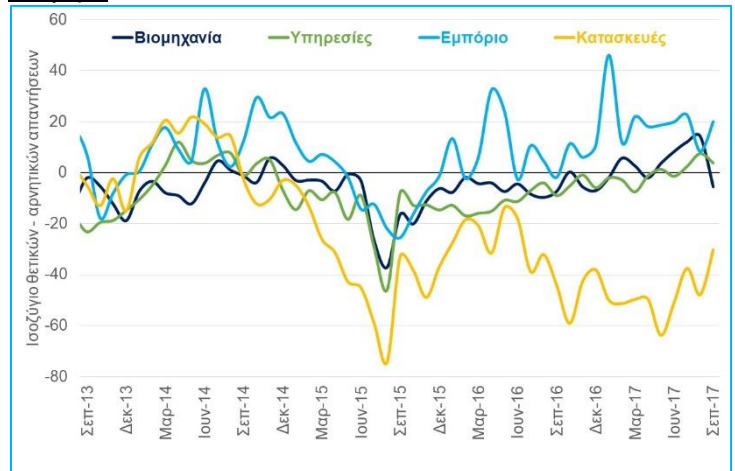
Η απασχόληση θα αυξηθεί (6Μ κινητός μέσος)

Η απασχόληση θα μειωθεί (6Μ κινητός μέσος)

Ισοζύγιο

Η εικόνα που αναδύεται από την ανάλυση των συνιστωσών των αμοιβών, είναι ότι, στις αρχές του 2017, οι αμοιβές ανά απασχολούμενο υποχωρούν ενώ η απασχόλησή τους αυξάνει. Το 2016, και οι αμοιβές ανά απασχολούμενο αλλά και η απασχόληση αυξήθηκαν, μετά τη μικτή επίδοση του 2015.

Σημειώνεται ότι το 2015, επηρεάστηκε, και από την ανάκαμψη που έχει ξεκινήσει το 2014, αλλά και από την χειροτέρευση του οικονομικού κλίματος το α' εξάμηνο 2015Σε κάθε περίπτωση, η οικονομία σήμερα ανακάμπτει, αλλά η συμπίεση των αμοιβών ανά απασχολούμενο καταδεικνύει μια ασθενική ανάκαμψη, καθώς η υψηλή ανεργία δεν επιτρέπει ακόμη τη βελτίωση των αποδοχών. Η απασχόληση αυξάνει χωρίς, όμως, να δημιουργούνται ακόμη πιέσεις για αύξηση μισθών. Η εικόνα που αναδύεται είναι ότι στην περίοδο 2014-2016, η επέκταση της δραστηριότητας στον τουρισμό και τις εξαγωγές (και η συνεπαγόμενη αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής) έχουν δώσει κάποια ώθηση στους μισθούς (+1,5% το 2016, παρά τη μείωση τους κατά -0,6% το α' εξάμηνο του 2017). Είναι ενδεικτικό ότι στη μεταποίηση και τον τουρισμό, η απασχόληση αυξάνει το 2016 και το α' εξάμηνο του 2017 πολύ ταχύτερα από το μέσο όρο της οικονομίας. Οι μεταβολές μισθών στη μεταποίηση (0,2% το 2016 και -1% το α' εξάμηνο του 2017) παραμένουν υποτονικές σε σχέση με την υπόλοιπη οικονομία, δείγμα της απουσίας ισχυρών συνθηκών προσφοράς, κάτι που δεν ισχύει για τον τουρισμό, καθώς η αγορά

φαίνεται να πιστεύει, ότι η ζήτηση στον τουρισμό είναι μόνιμου χαρακτήρα και όχι προσωρινού, με τους μισθούς να αυξάνουν κατά 10,7% και 7,1% το 2016 και το α' εξάμηνο του 2017 αντιστοίχως (**Δ07**).

Η αύξηση των εισοδημάτων και της απασχόλησης, όμως, δεν μετατρέπεται σε ιδιωτική κατανάλωση, καθώς η αύξηση του φορολογικού βάρους σε μια περίοδο αυξανόμενων πρωτογενών πλεονασμάτων, τείνει να συμπιέζει το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Σημειώνεται ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις υφίστανται τις αρνητικές επιπτώσεις της υπερφορολόγησης, καθώς το φορολογικό βάρος συνεχίζει να αυξάνεται.

	Απασχόληση				Μισθοί			
	2014	2015	2016	2017 Α' 6μηνο	2014	2015	2016	2017 Α' 6μηνο
Σύνολο πλην γεωργίας	0,8%	2,9%	2,4%	2,4%	2,2%	0,4%	1,5%	-0,6%
Ορυχεία/Λατομεία	17,7%	-8,0%	29,8%	-7,8%	-2,0%	2,0%	3,9%	6,1%
Μεταποίηση	-2,6%	5,7%	3,9%	3,0%	2,2%	1,8%	0,2%	-1,0%
Ηλεκτρισμός	-0,7%	-4,4%	8,0%	6,8%	29,5%	17,3%	-11,9%	-16,1%
Νερό	2,2%	1,3%	1,3%	16,8%	-5,6%	-9,2%	-8,0%	-3,1%
Κατασκευές	-6,6%	-4,2%	1,3%	-1,2%	4,8%	-6,3%	0,1%	-11,9%
Εμπόριο	-0,8%	5,6%	-0,4%	3,0%	1,1%	0,3%	0,9%	0,3%
Μεταφορές και αποθήκευση	-0,9%	-1,9%	9,9%	3,2%	5,8%	-3,4%	0,1%	-2,7%
Τουρισμός	14,6%	9,6%	4,8%	3,6%	3,6%	-8,8%	10,7%	7,1%
Ενημέρωση και επικοινωνία	0,0%	-4,3%	10,8%	9,0%	-5,4%	-1,8%	-4,0%	0,1%
Τράπεζες	-13,2%	-5,2%	6,9%	1,1%	-6,7%	-0,5%	2,7%	4,4%
Αγορά ακινήτων	34,5%	53,8%	-8,3%	-33,1%	-5,4%	-0,3%	4,4%	8,1%
Επαγγ/κές, επιστ/κές δραστ.	-0,7%	6,4%	-3,3%	-0,4%	-11,4%	-3,0%	-16,5%	-2,9%
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	35,0%	2,2%	3,4%	4,6%	0,2%	1,1%	-2,1%	-6,4%
Δημόσια Διοίκηση	-4,3%	0,5%	5,9%	1,4%	5,4%	3,7%	4,8%	2,4%
Εκπαίδευση	5,6%	1,3%	0,4%	-0,1%	7,3%	3,0%	4,5%	-0,8%
Υγεία	-1,7%	2,4%	2,0%	3,5%	8,0%	0,6%	0,9%	-7,3%
Τέχνες	9,6%	-3,8%	9,5%	10,4%	0,1%	2,5%	4,8%	2,2%
Λοιπές υπηρεσίες	3,4%	3,0%	-9,4%	6,6%	-5,4%	0,1%	8,0%	2,4%

Δ07: Μεταβολή απασχόλησης και μισθών κατά κλάδο (ΕΛΣΤΑΤ και Eurostat, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και δείκτες μισθολογικού κόστους, 2^ο τρίμηνο 2017)

Σημ.: Η μεταβολή του δείκτη μισθών είναι σε σταθερές τιμές (χωρίς εποχική διόρθωση). Για τον αποπληθωρισμό του δείκτη μισθών έχει χρησιμοποιηθεί ο Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή.

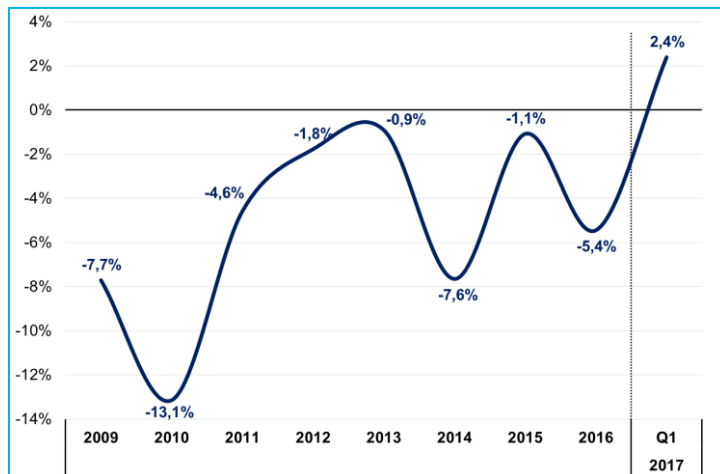

Η ανάκαμψη ζήτησης είναι αβέβαιη και ασθενής, καθώς στηρίζεται υπέρμετρα στην εξωτερική ζήτηση λόγω της εγχώριας λιτότητας, χωρίς να σημειώνεται αξιόλογη ανάκαμψη της προσφοράς (διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, κερδοφόρες ιδιωτικές επενδύσεις, φιλικό προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλον, κ.ο.κ.).

Μια άλλη μεγάλη κατηγορία εισοδημάτων προέρχεται από τους συνταξιούχους. Ο αριθμός των συνταξιούχων, σύμφωνα με την έρευνα εργατικού δυναμικού, μειώθηκε στο α' εξάμηνο του 2017 κατά -0,4% (έναντι +0,4% και -0,4% το 2015 και το 2016 αντιστοίχως), ενώ η μέση σύνταξη στις αρχές του 2017 παραμένει περίπου σταθερή σε επίπεδα 2014. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΗΔΙΚΑ, το μέσο εισόδημα από συντάξεις τον Δεκέμβριο του 2014 ήταν €878, ενώ το 2^ο τρίμηνο του 2017 διαμορφώθηκε σε €881 και τον Αύγουστο του ίδιου έτους σε €883 (Διάγραμμα 1^{ης} σελίδας). Σημειώνεται ότι ο αριθμός των συνταξιούχων μειώνεται τα τελευταία χρόνια μετά την έξαρση του 2010-2013, καθώς επικράτησαν ωριμότερες σκέψεις στον πληθυσμό για την έξοδο από την εργασία στο περιβάλλον παρατεταμένης και βαθιάς ύφεσης που διαμορφώθηκε. Ταυτόχρονα, σημειώνεται ότι όλες οι αιτήσεις συνταξιοδότησης ικανοποιούνται μέσω της παροχής προσωρινών συντάξεων που κατά κανόνα είναι μικρότερες της μέσης σύνταξης που ισχύει. Άρα, και από αυτή την πηγή ζήτησης, η επίδραση είναι μάλλον αρνητική.

Τέλος, τα κέρδη των επιχειρήσεων φαίνεται να ανακάμπτουν το α' τρίμηνο του 2017 κατά +2,4%, έναντι μείωσης -1,1% και -5,4% το 2015 και 2016 αντιστοίχως, δημιουργώντας μια δυναμικά θετική επίδραση στη ζήτηση για επενδύσεις, όσο μικρή και αν είναι αυτή ακόμη (Δ08).

Δ08: Ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα επιχειρήσεων (εκτός τραπεζών), ετήσια % μεταβολή (ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Θεσμικών Τομέων, 1^ο τρίμηνο 2017)

Στην ελληνική μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή) και τη γεωργία, άνω του 60% και 50% αντιστοίχως των εξαγωγών σε αξία είναι ενδιάμεσα αγαθά, ενώ παρόμοια ποσοστά των εισαγωγών σε αξία είναι τελικά αγαθά. Οι ευκαιρίες δηλαδή για την παραγωγή προστιθέμενης αξίας (εισοδημάτων) από νέα μεταποίηση στην Ελλάδα είναι τεράστιες.

Η αύξηση των εισοδημάτων και της απασχόλησης, όμως, δεν μετατρέπεται σε ιδιωτική κατανάλωση, καθώς η αύξηση του φορολογικού βάρους σε μια περίοδο αυξανόμενων πρωτογενών πλεονασμάτων, τείνει να συμπιέζει το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Σημειώνεται ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις υφίστανται τις αρνητικές επιπτώσεις της υπερφορολόγησης, καθώς το φορολογικό βάρος συνεχίζει να αυξάνεται. Στα νοικοκυριά, οι φόροι και εισφορές ως ποσοστό του συνολικού τους εισοδήματος, από 21,2% το 2009, ανήλθαν σε 24,3% το 2014, 24,8% το 2015 και 25,8% το 2016.

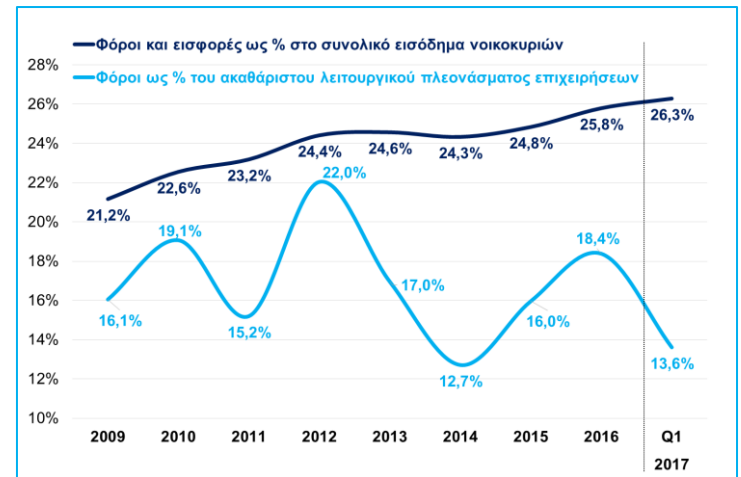

Σημειώνεται ότι, διαχρονικά, τα στοιχεία των κερδών και της φορολογικής τους επιβάρυνσης, πέρα από την επίπτωση της μεγάλης ύφεσης και της διαρκώς μεταβαλλόμενης έντασης της φοροδιαφυγής, επηρεάζονται και από θεσμικές παρεμβάσεις όπως, για παράδειγμα, η επιβολή έκτακτης εισφοράς στα μεγάλα κέρδη, η αύξηση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος κ.α. Ως εκ τούτου, υπάρχουν μεγάλες διακυμάνσεις στα στοιχεία, αν και η αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης φαίνεται να σταθεροποιείται την τελευταία τριετία σε όλο και υψηλότερα επίπεδα. Συγκεκριμένα, στις επιχειρήσεις, οι φόροι ως ποσοστό του λειτουργικού πλεονάσματος των επιχειρήσεων από 16,1% το 2009, μειώθηκε σε 12,7% το 2014, για να αυξηθεί ξανά 16,0% το 2015 και 18,4% το 2016. Το α' τρίμηνο του 2017, το φορολογικό βάρος των νοικοκυριών εκτινάσσεται στο 26,3%, ενώ των επιχειρήσεων πέφτει στο 13,6%, ακολουθώντας εποχιακές τάσεις και στο εισόδημα και την χρονική επίπτωση των φόρων (Δ09). Σε κάθε περίπτωση, κάτω από αυτές τις συνθήκες, ένα τμήμα της δυναμικής της ανάκαμψης εξανεμίζεται σε αύξηση του φορολογικού βάρους, εξασθενώντας έτσι την οικονομική δραστηριότητα.

Συμπερασματικά, η ανάκαμψη ζήτησης είναι αβέβαιη και ασθενής, καθώς στηρίζεται υπέρμετρα στην εξωτερική ζήτηση λόγω της εγχώριας λιτότητας, χωρίς να σημειώνεται αξιόλογη ανάκαμψη της προσφοράς (διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, κερδοφόρες ιδιωτικές επενδύσεις, φιλικό προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλον, κ.ο.κ.). Η μετατόπιση του παραγωγικού προτύπου προς εξωστρεφείς δραστηριότητες, σημαίνει όχι μόνο αύξηση εξαγωγών αλλά και μείωση εισαγωγών (με την παραγωγή τους από την εγχώρια οικονομία). Σημειώνεται εν προκειμένω ότι στην ελληνική μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή) και τη γεωργία, άνω του 60% και 50% αντιστοίχως των εξαγωγών σε αξία είναι ενδιάμεσα αγαθά, ενώ παρόμοια ποσοστά των εισαγωγών σε αξία είναι τελικά αγαθά. Οι ευκαιρίες δηλαδή για την παραγωγή προστιθέμενης αξίας (εισοδημάτων) από νέα μεταποίηση στην Ελλάδα είναι τεράστιες. Χρειάζεται οι επιχειρήσεις να διεισδύσουν ακόμη περισσότερο σε ξένες αγορές, και, βεβαίως, να ανακτήσουν ένα

μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής αγοράς. Εάν δεν ενθαρρυνθούν νέες ιδιωτικές επενδύσεις σε παραγωγικές δομές, και αν δεν στραφεί η βιομηχανία μας και προς νέες κατευθύνσεις ώστε η ανάκαμψη να γίνει αυτοτροφοδοτούμενη, η χώρα θα συνεχίσει να υπόκειται σε αστάθμητους παράγοντες αμφιβόλου έκβασης και αποτελεσματικότητας.

Δ09: Φόροι και εισφορές ως % του συνολικού εισοδήματος των νοικοκυριών – φόροι ως % του λειτουργικού πλεονάσματος των επιχειρήσεων (ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Θεσμικών Τομέων, 1^ο τρίμηνο 2017)

Χρειάζεται οι επιχειρήσεις να διεισδύσουν ακόμη περισσότερο σε ξένες αγορές, και, βεβαίως, να ανακτήσουν ένα μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής αγοράς. Εάν δεν ενθαρρυνθούν νέες ιδιωτικές επενδύσεις σε παραγωγικές δομές, και αν δεν στραφεί η βιομηχανία μας και προς νέες κατευθύνσεις ώστε η ανάκαμψη να γίνει αυτοτροφοδοτούμενη, η χώρα θα συνεχίσει να υπόκειται σε αστάθμητους παράγοντες αμφιβόλου έκβασης και αποτελεσματικότητας.

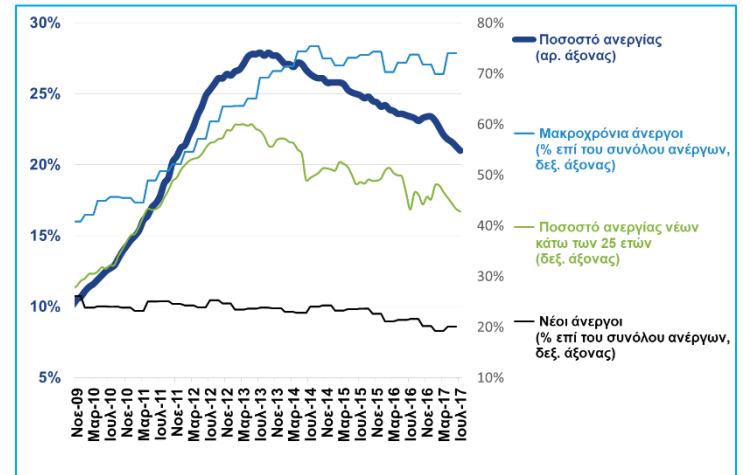

Οικονομικές εξελίξεις

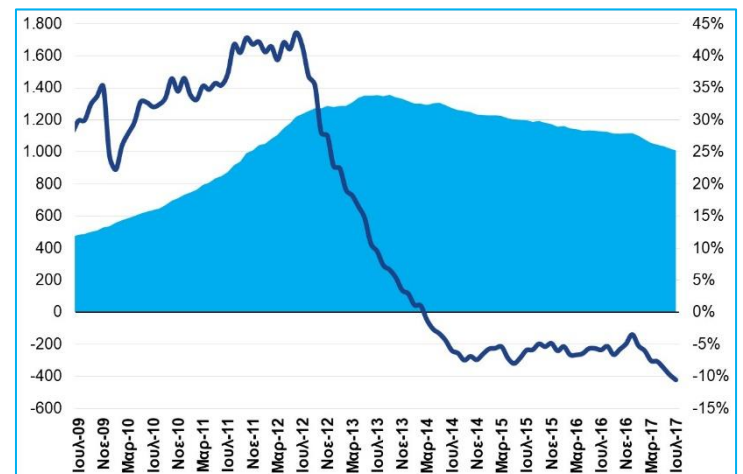
Αγορά εργασίας: Στο 21% υποχώρησε το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας τον Ιούλιο του 2017, από 21,3% τον προηγούμενο μήνα και 23,4% τον Ιούλιο του 2016 (**Δ10**), καθώς οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά +0,4% (+13.283 άτομα) σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα και κατά +2,5% (+93.392 άτομα) σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα το 2016, ενώ οι άνεργοι μειώθηκαν κατά -1,2% (-12.661 άτομα) σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2017 και κατά -10,5% (-119.010 άτομα) σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2016 (**Δ11**). Παράλληλα, το ποσοστό των νέων σε ηλικία ανέργων υποχώρησε στο 42,8% από 43,2% τον Ιούλιο του 2016, και των γυναικών σε 25,3% από 28% τον Ιούλιο του 2016. Με βάση τα στοιχεία αυτά, φαίνεται ότι ο ρυθμός μείωσης της ανεργίας παρουσιάζει επιτάχυνση από την αρχή του τρέχοντος έτους, γεγονός το οποίο μπορεί να αποδοθεί στην άνοδο του τουρισμού και στις ενεργές πολιτικές απασχόλησης, ιδίως στα προγράμματα που εφαρμόζονται από τον ΟΑΕΔ και αφορούν σε συμβάσεις ορισμένου χρόνου για απασχόληση στην τοπική αυτοδιοίκηση (προγράμματα κοινωφελούς απασχόλησης κλπ).

Ταυτόχρονα, ιδιαίτερα δυναμική παρέμεινε η πορεία των μεγεθών του ΕΡΓΑΝΗ τον Σεπτέμβριο του 2017, με 17.198 καθαρές προσλήψεις (αντί 7.788 το Σεπτέμβριο 2016), τη δεύτερη καλύτερη επίδοση από το 2001 μετά την επίδοση Σεπτεμβρίου 2013 (**Δ12**). Αντίστοιχα, κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017, οι καθαρές προσλήψεις ανήλθαν σε 265.871 (αντί 245.605 το διάστημα Ιαν – Σεπ 2016). Έτσι, η διαφορά των νέων καθαρών θέσεων εργασίας το 2017 σε σύγκριση με πέρυσι αυξήθηκε εκ νέου σε 10.926 τον Σεπτέμβριο και σε 20.266 το διάστημα Ιαν – Σεπ. Σημαντική συνεισφορά σε αυτή την εξέλιξη έχει η σημαντική αύξηση, σε σύγκριση με τις προηγούμενες χρονιές, των προσλήψεων στην εκπαίδευση. Αυτές σε καθαρό επίπεδο ανήλθαν σε 51.009, αντί 44.375 τον Σεπτέμβριο του 2016 και 32.990 τον Σεπτέμβριο του 2015. Σημειώνεται ότι οι προσλήψεις στην εκπαίδευση παραδοσιακά συνεχίζονται και τον Οκτώβριο καθώς και σε μικρότερο βαθμό τον Νοέμβριο. Αυτή η παρατήρηση συνάδει με αναφορές πως τις

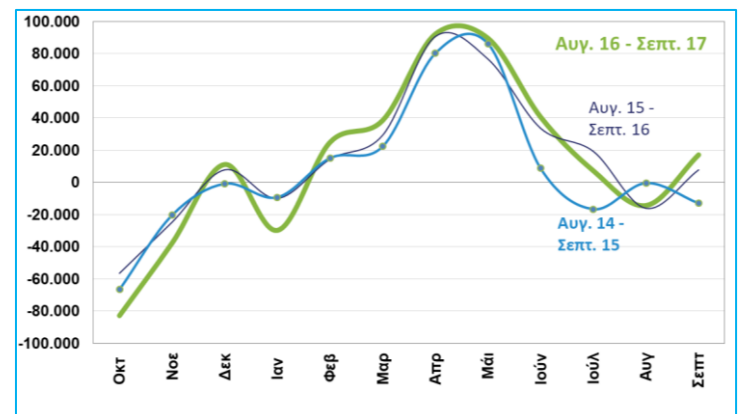
Δ10: Εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας
(ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Ιουλ. 2017)

Δ11: Αριθμός ανέργων και ετήσια % μεταβολή
(ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Ιουλ. 2017)

Δ12: Καθαρές προσλήψεις μισθωτής εργασίας ιδιωτικού δικαίου ασφαλισμένης στον ΕΦΚΑ
(ΕΡΓΑΝΗ, Σεπτ. 2017)

προηγούμενες χρονιές καθυστερήσεις στη στελέχωση από την αρχή του σχολικού έτους είχαν οδηγήσει σε σημαντικά αυξημένες προσλήψεις και κατά τον Οκτώβριο, οπότε αναμένονται τα στοιχεία του επόμενου μήνα για να καταγραφεί αν αυτή η σημαντική αύξηση (κατά 6.634 καθαρές προσλήψεις στην εκπαίδευση) αντανάκλα την ταχύτερη στελέχωση των σχολικών υποδομών φέτος, ή αν συνιστά αύξηση σε απόλυτους αριθμούς της στελέχωσης για όλο το σχολικό έτος. Πάντως, η κάθε μια από αυτές τις εναλλακτικές εξηγήσεις κρίνεται θετική, για διαφορετικούς λόγους η κάθε μια. Σημειώνεται ωστόσο ότι αυτή η αύξηση δεν επικεντρώνεται τόσο στο διδακτικό προσωπικό, αλλά από παρεμφερή επαγγέλματα όπως συνοδοί μαθητών, οδηγό κλπ (**Δ13**) και, τους ιδιαίτερης σημασίας, βρεφοκόμους. Τέλος, σημειώνεται ότι παραμένει η εικόνα των τελευταίων μηνών η αυξημένη καθαρή δημιουργία θέσεων εργασίας να προκύπτει ως αποτέλεσμα των αυξημένων ροών τόσο προσλήψεων και αποχωρήσεων, ενώ και η αναλογία προσλήψεων πλήρους και μη πλήρους απασχόλησης διαμορφώθηκε στα επίπεδα του Σεπτεμβρίου του 2016 και του 2015, δηλαδή περίπου 60%, ποσοστό που παραμένει αυξημένο σε σχέση με την προ 2013 περίοδο.

Δ13: Καθαρές προσλήψεις στον κλάδο εκπαίδευσης κατά τον μήνα Σεπτέμβριο (ΕΡΓΑΝΗ, Σεπτ. 2017)

	2015	2016	2017	Δ17/16
Εκπαίδευση	32.990	44.375	51.009	6.634
Διδακτικό προσωπικό	28.373	39.004	41.840	2.836
Γυμναστές	1.589	2.705	3.346	641
Συνοδοί μαθητών	1.491	1.602	1.758	156
Βρεφοκόμοι		720	3.044	2.324

Εξαγωγές: Ανοδικά για 4^ο συνεχόμενο μήνα κινήθηκαν οι εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή και πλοία τον Αύγουστο του 2017, ωστόσο η ταυτόχρονη άνοδος των εισαγωγών είχε ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση του εμπορικού ελλείμματος κατά +3,4%. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή και πλοία ανήλθαν σε €1.350,9 εκατ. τον Αύγουστο του 2017, έναντι €1.259,7 εκατ. τον Αύγουστο του 2016, παρουσιάζοντας αύξηση +7,2% (επιπλέον αύξησης +4,6% τον Αύγουστο του 2016), ενώ οι αντίστοιχες εισαγωγές ανήλθαν σε €2.505,4 εκατ., έναντι €2.375,9 εκατ. τον Αύγουστο του 2016, παρουσιάζοντας αύξηση +5,5%. Κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2017, οι συνολικές εξαγωγές εξαιρουμένων των καυσίμων αυξήθηκαν κατά +6,8%, με τις περισσότερες κατηγορίες προϊόντων να σημειώνουν θετικές μεταβολές (**Δ14**).

Ομάδες προϊόντων	Σύνολο έτους			Ιαν - Αύγ		
	2015	2016	%Δ	2016	2017	%Δ
Αγροτικά προϊόντα	5.301,5	5.695,5	7,4%	3.716,2	3.682,2	-0,9%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	3.908,9	4.281,8	9,5%	2.787,9	2.828,1	1,4%
Ποτά – καπνός	670,2	738,7	10,2%	487,3	491,2	0,8%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	722,3	675,0	-6,6%	440,9	362,9	-17,7%
Πρώτες ύλες	1.036,1	1.026,2	-1,0%	554,8	742,0	33,7%
Καύσιμα	7.598,0	6.907,9	-9,1%	4.197,4	5.833,8	39,0%
Βιομηχανικά προϊόντα	11.353,0	11.271,0	-0,7%	7.397,2	8.062,0	9,0%
Χημικά	2.736,5	2.744,3	0,3%	1.783,9	2.007,1	12,5%
Βιομηχανικά είδη κατά πρώτη ύλη	4.150,1	3.980,0	-4,1%	2.615,6	3.019,4	15,4%
Μηχανήματα	2.643,5	2.602,8	-1,5%	1.744,0	1.691,9	-3,0%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	1.823,0	1.943,8	6,6%	1.253,7	1.343,6	7,2%
Άλλα	601,6	547,7	-9,0%	347,9	345,9	-0,6%
Σύνολο	25.890,2	25.448,3	-1,7%	16.213,5	18.665,9	15,1%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	18.292,2	18.540,4	1,4%	12.016,1	12.832,1	6,8%
Πρόσθετη ανάλυση:*						
Μεταποιημένα προϊόντα	15.688,7	15.544,2	-0,9%	9.130,9	9.805,2	7,4%
εκ των οποίων: τρόφιμα	3.059,6	3.141,0	2,7%	1.819,9	1.904,1	4,6%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	2.833,9	3.127,3	10,4%	1.716,2	1.762,4	2,7%
εκ των οποίων: αγροτικά	1.809,7	2.034,0	12,4%	1.153,5	1.058,6	-8,2%

Δ14: Αξία εξαγωγών κατά ομάδες προϊόντων σε € εκατ., τρέχουσες τιμές (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Αύγ. 2017)

* Όπου Ιαν – Αυγ στοιχεία Ιαν – Ιουλ

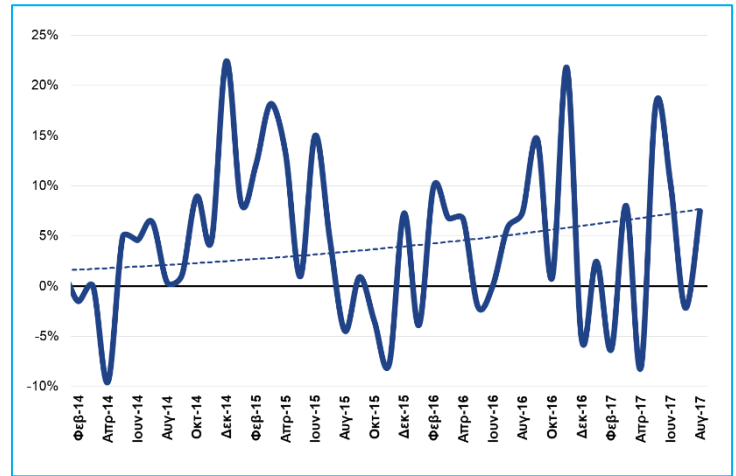

Από αυτές ξεχωρίζουν τα βιομηχανικά προϊόντα (+9%), ιδίως τα χημικά (+12,5%) και τα βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη (+15,4%), οι πρώτες ύλες (+33,7%), ενώ μικρή πτώση κατέγραψαν οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων (-0,9%), κυρίως λόγω της υποχώρησης των εξαγωγών λαδιού (-17,7%). Κατά το ίδιο διάστημα, οι εισαγωγές χωρίς καύσιμα ενισχύθηκαν κατά +10,7% και το συνολικό εμπορικό έλλειμμα (περιλαμβανομένων των καυσίμων) διαμορφώθηκε σε €14,8 δισ., από €12,3 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2016 (+20,4%).

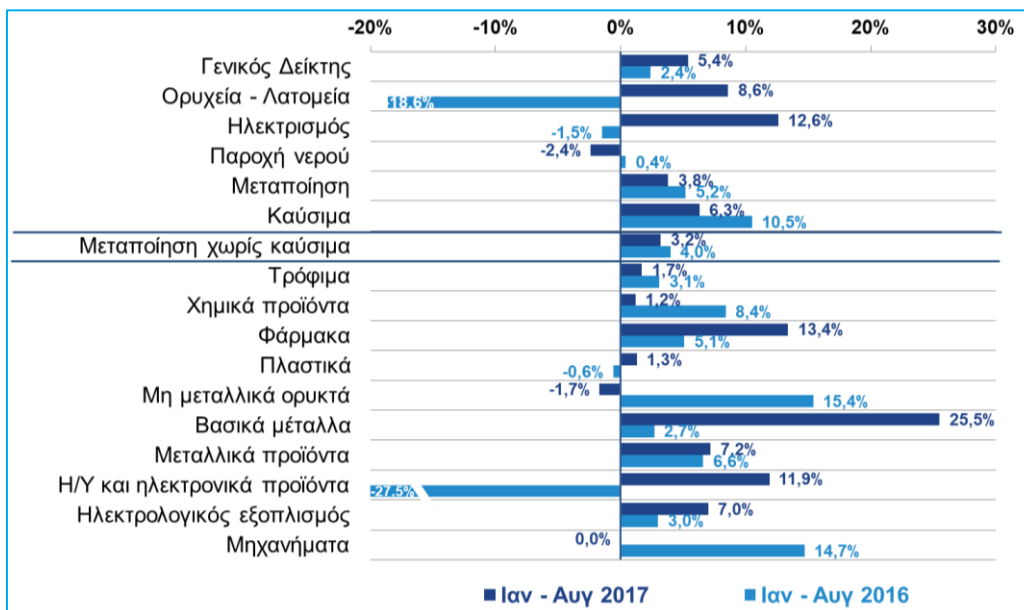
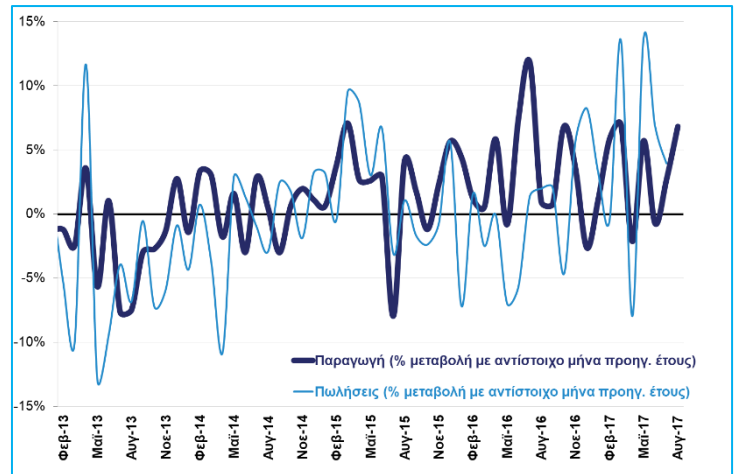
Σημειώνεται ότι, σε σταθερές τιμές, οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία εμφανίζουν άνοδο +3,4% κατά το διάστημα Ιαν - Αυγ 2017, διαμορφώνοντας θετική τάση από τις αρχές του 2014 (Δ15).

Βιομηχανική παραγωγή: Νέα άνοδο σημείωσε ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής τον Αύγουστο του 2017 (+5,5%), με τη μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή να εμφανίζει αύξηση +6,8% επιπλέον αύξησης +1% τον Αύγουστο του 2017. Στα ορυχεία και στον ηλεκτρισμό ο σχετικός δείκτης κατέγραψε θετική μεταβολή κατά +6,6% και +15,1%, ενώ στην παροχή νερού σημειώθηκε μείωση -4,2%. Ειδικότερα, η παραγωγή στη μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή κινείται σε θετικό έδαφος κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2017 (+3,2%), με εξαίρεση μόνο τον Απρίλιο (-2,1%) και τον Ιούνιο (-0,7%, Δ16 και Δ17), ενώ στο σύνολο του 2016 είχε καταγράψει άνοδο κατά +3,4%.

Δ15: Εξαγωγές και εισαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία σε σταθερές τιμές – μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Αυγ. 2017)

Δ16: Δείκτης παραγωγής και κύκλου εργασιών στη μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή (ΕΛΣΤΑΤ, Αυγ. 2017)

Δ17: Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής σε βασικούς κλάδους (ΕΛΣΤΑΤ, Αυγ. 2017)

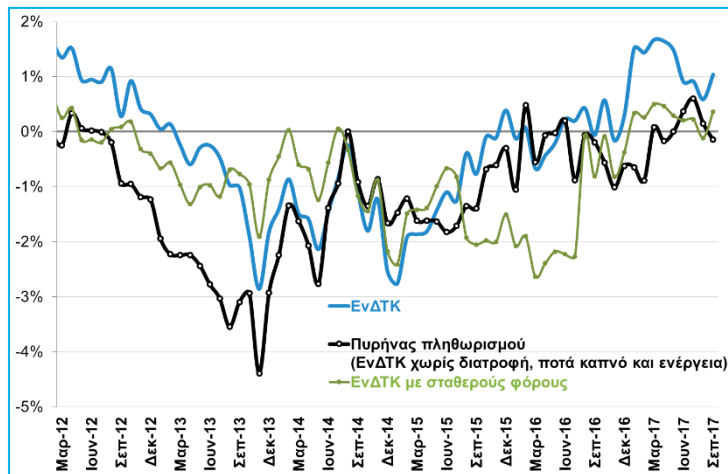

Μεταξύ των κλάδων της μεταποίησης, οι μεγαλύτερες αυξήσεις κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2017 καταγράφονται στα βασικά μέταλλα και στα φάρμακα (+25,5% και +13,4% αντίστοιχα), ενώ και η παραγωγή τροφίμων κινείται ανοδικά (+1,7%). Σημειώνεται ότι η αύξηση της παραγωγής στα βασικά μέταλλα οφείλεται κυρίως στη δραστηριότητα εταιρειών κατασκευής χαλύβδινων σωλήνων που συμμετέχουν σε μεγάλα κατασκευαστικά έργα. Στα καύσιμα η παραγωγή εμφανίζεται ενισχυμένη κατά +6,3% σε σύγκριση με το διάστημα Ιαν – Αυγ 2016, όπως επίσης και στα ορυχεία και τον ηλεκτρισμό (+8,6% και +12,6% αντίστοιχα), ενώ στην παροχή νερού καταγράφεται πτώση -2,4% (**Δ17**).

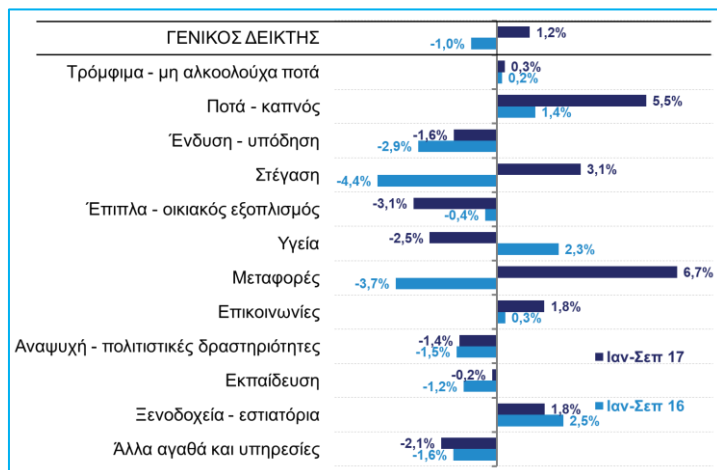
Τιμές: Αύξηση για 9^ο συνεχόμενο μήνα κατέγραψε τον Σεπτέμβριο του 2017 ο γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), η οποία, ωστόσο, οφείλεται κυρίως στην άνοδο των τιμών καυσίμων και των φόρων κατανάλωσης σε ορισμένες κατηγορίες αγαθών. Ειδικότερα, ο γενικός ΔΤΚ σημείωσε άνοδο +1,0% τον Σεπτέμβριο του 2017, έναντι πτώσης -1,0% τον Σεπτέμβριο του 2016, κυρίως λόγω της αύξησης των τιμών στις μεταφορές (+5,3%), τη στέγαση (+2,1%) και τα ποτά και τον καπνό (+7,3%). Αντίθετα, οι τιμές υποχώρησαν στην ένδυση και υπόδηση (-1,0%) και την υγεία (-2,3%) ενώ οριακή αύξηση σημειώθηκε στα είδη διατροφής και τα μη αλκοολούχα ποτά (+0,3%). Σημειώνεται ότι ο πυρήνας πληθωρισμού (δείκτης τιμών χωρίς διατροφή, ποτά, καπνό και ενέργεια) ήταν οριακά αρνητικός (-0,1%), ενώ με σταθερούς φόρους η αύξηση των τιμών τον Σεπτέμβριο περιορίζεται στο +0,4% (**Δ18**).

Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν - Σεπ 2017, ο μέσος δείκτης καταγράφει θετική μεταβολή κατά +1,2%, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να εμφανίζονται στις μεταφορές (+6,7%) και τη στέγαση (+3,1%), λόγω της ανόδου των τιμών πετρελαίου, όπως επίσης και στα ποτά και των καπνό (+5,5%), λόγω της αύξησης των ειδικών φόρων κατανάλωσης (**Δ19**).

Δ18: Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή, πυρήνας πληθωρισμού και εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή με σταθερούς φόρους (ΕΛΣΤΑΤ, Σεπ. 2017)

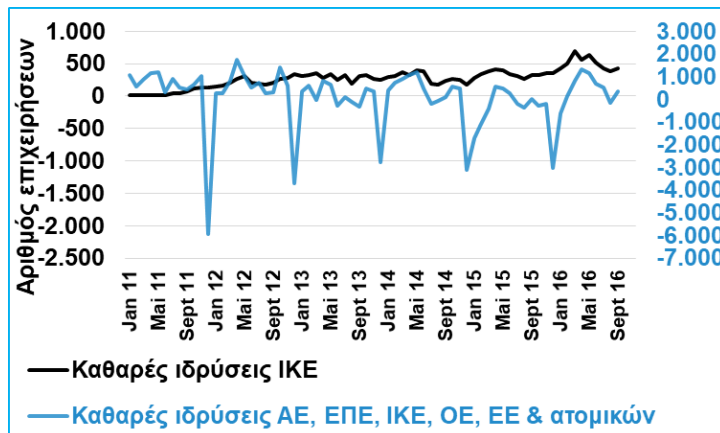
Δ19: Δείκτης τιμών καταναλωτή κατά κατηγορία αγαθών (ΕΛΣΤΑΤ, Σεπ. 2017)

Ιδρύσεις επιχειρήσεων: Οι ιδρύσεις νέων επιχειρήσεων έχουν αφήσει πίσω τους την αδυναμία των ετών 2015-2016, χωρίς όμως να καταγράφεται για την ώρα μια ισχυρή τάση επιχειρηματικής άνθισης. Ειδικότερα, η σταθεροποίηση της καθαρής ίδρυσης νέων επιχειρήσεων έχει πλέον εδραιωθεί, με τις καθαρές ιδρύσεις ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ και ΙΚΕ να ανέρχονται σε 4.458 για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2017, από καθαρές 307 διαγραφές στο αντίστοιχο διάστημα του 2016 και 299 το 2015. Επίσης, για την ώρα καταγράφεται μια αναστροφή της αδυναμίας της περιόδου 2015-2016. Για το μήνα Σεπτέμβριο, οι καθαρές ιδρύσεις ανήλθαν σε 469, επίπεδο περίπου συγκρίσιμο με τις καθαρές ιδρύσεις και των προηγούμενων μηνών που κινήθηκαν στο εύρος των 400-600 ανά μήνα. Παραμένει επίσης, ότι οι καθαρές ιδρύσεις ΙΚΕ έχουν μειωθεί σε σχέση με το 2016 και τους πρώτους μήνες του 2017 (**Δ20**), υποδεικνύοντας διατήρηση της δυναμικής της στροφής προς αυτή τη μορφή εταιρείας, αλλά με χαμηλότερο ενθουσιασμό (από 630 καθαρές νέες ιδρύσεις τον Μάιο 2017, ανήλθαν το Σεπτέμβριο σε 427). Την ίδια ώρα, οι καθαρές ιδρύσεις των ατομικών επιχειρήσεων παραμένουν ανεμικές (μείωση κατά 99 το Σεπτέμβριο 2017 αντί μείωσης κατά 86 το Σεπτέμβριο 2016 και 1789 το Δεκέμβριο 2016), δείχνοντας ότι η στροφή της αγοράς από τις ατομικές επιχειρήσεις στη χρήση των ΙΚΕ παραμένει ως τάση, και φυσικά ως τάξη μεγέθους λόγω του αναλογικά μεγάλου αριθμού των ατομικών επιχειρήσεων καταγράφεται με μεγαλύτερη σαφήνεια σε σχέση με την υποκατάσταση των άλλων εταιρικών μορφών (ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ και ΕΕ) από τις ΙΚΕ.

Δ20: Καθαρές ιδρύσεις ΙΚΑ και επιχειρήσεων κατά ΓΕΜΗ (ΓΕΜΗ, Σεπτ. 2017)

Ξεκινάμε σήμερα το αφιέρωμα «Η Ελλάδα που παράγει». Στόχος είναι να παρουσιάσουμε τον παραγωγικό δυναμισμό της ελληνικής μεταποίησης, να καταγράψουμε τα προβλήματα που απασχολούν τις επιχειρήσεις και να αναδείξουμε ένα πλαίσιο θέσεων/προτεραιοτήτων για μια εθνική βιομηχανική πολιτική στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής βιομηχανικής στρατηγικής, που ήδη συζητείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση με πρωτοβουλία του Προέδρου Γιουνκέρ. Στο σημερινό αφιέρωμα, δίνουμε το βήμα στον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Στερεάς Ελλάδας. Το ακόλουθο κείμενο υπογράφει ο Πρόεδρος του ΣΒΣΕ κ. Ν. Κουδούνης.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα και οι Επιχειρήσεις στην Περιφέρεια, δεν παρουσιάζουν ομοίομορφη κατανομή στις Περιφερειακές ενότητες. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση καταγράφεται στην Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας στην οποία είναι συγκεντρωμένες οι περισσότερες και οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις οι οποίες διαμορφώνουν το οικονομικό προφίλ της Περιφέρειας με τα ακόλουθα οικονομικά χαρακτηριστικά:

Δραστηριοποιούνται περί τις 380 μικρές και μεσαίες εταιρίες διαφόρων κλάδων. Στη συντριπτική πλειοψηφία τους είναι Βιομηχανικές – Μεταποιητικές μονάδες μεταξύ των οποίων περί τις 15 έντονου εξαγωγικού προσανατολισμού.

Αριθμός επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας (Σύνδεσμος Βιομηχανιών Στερεάς Ελλάδας, Οκτ. 2017)

	Αριθμός επιχειρήσεων
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	11
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ	41
ΒΙΟΜΗΧΑΝΕΣ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ ΔΕΡΜΑΤΩΝ	20
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΞΥΛΟΥ	15
ΒΙΟΜΗΧ.ΧΑΡΤΙΟΥ,ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ	17
ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧ.	77
ΒΙΟΜΗΧ. ΜΗ ΜΕΤΑΛΛ.ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	20
ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝ.	98
LOGISTICS	35
ΛΟΙΠΕΣ	46
ΣΥΝΟΛΟ	380

Στην Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας παράγονται και εξάγονται προϊόντα που αντιπροσωπεύουν το 15% των Ελληνικών εξαγωγών πλην πετρελαιοειδών και συμβάλουν στην διαμόρφωση του ΑΕΠ κατά 3%.

Στον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Στερεάς Ελλάδας, Διοικητικό Συμβούλιο ειδικοί επιστήμονες και οι συνεργάτες, διαμορφώνουν τη δράση του για να πετύχουμε το ξεκίνημα της κορυφαίου στόχου μας, για το 2017, που είναι η οριοθέτηση και η έγκριση ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης Οиноφύτων Σχηματαρίου, το οποίο θα δώσει νέα

αναπτυξιακή πνοή στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, και θα διαμορφώσει νέο μοντέλο αναστροφής της μέχρι σήμερα διαμορφωθείσας κατάστασης.

Η οικονομική κρίση έπληξε και την Στερεά Ελλάδα και ειδικότερα την Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση των Οиноφύτων Σχηματαρίου και οδήγησε πολλές Επιχειρήσεις σε μαρασμό. Περισσότερες από 100 επιχειρήσεις έχουν αναστείλει τις εργασίες τους ή έχουν κλείσει οριστικά. Πολλές από αυτές έχουν μεταφέρει τις δραστηριότητές τους σε όμορες χώρες των Βαλκανίων. Κατά την τελευταία τετραετία, σύμφωνα με τους υπολογισμούς μας, έχουν χαθεί επενδύσεις πάνω από 300 εκατ. ευρώ και πάνω από 10.000 θέσεις εργασίας. Οι προβληματισμοί και οι έκδηλες ανησυχίες των Βιομηχανιών-μελών του Συνδέσμου μας για την τύχη της περιοχής μας, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι δεν πρέπει να οδηγηθούμε σε περαιτέρω μαρασμό, τεχνολογική απαξίωση και αποβιομηχάνιση της Περιφέρειας.

Υπάρχει ανάγκη να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα όχι μόνο να ανακοπεί η ραγδαία αύξηση της ανεργίας που ανήλθε κατά το 2016 για το σύνολο της Στερεάς Ελλάδας σε ποσοστό 26% έναντι 10,7% το 2009 (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2013). Σημειώνεται ότι ο κατατεθείς προϋπολογισμός του 2017 προβλέπει ποσοστό ανεργίας 23% για τον σύνολο της Χώρας.

Η κατακρήμνιση της εγχώριας αγοράς τα capital controls η στενότητα των χρηματοδοτήσεων, το υψηλό κόστος ενέργειας και η υψηλή φορολογία δημιούργησαν περαιτέρω ύφεση και κυρίως αρνητική ψυχολογία και άπνοια επενδύσεων. Η περαιτέρω επιδείνωση της πληθυσμιακής εξέλιξης της Περιφέρειας (μείωση στη δεκαετία κατά 9,66% έναντι 1,61 στο σύνολο της επικράτειας), σε συνδυασμό με την ταχύτερη πληθυσμιακή γήρανση (163,2 ηλικιωμένοι ανά 100 παιδιά, έναντι 137 ανά 100 παιδιά σε επίπεδο χώρας).

Σήμερα που η Οικονομία διέρχεται σοβαρή κρίση, ο πυλώνας Βιομηχανία ο οποίος συμμετέχει στη διαμόρφωση του ΑΕΠ σε ποσοστό 9% με μέσο όρο ΕΕ 16% και στόχο για την ΕΕ 20%, χρειάζεται περισσότερο από ποτέ μία νέα βιομηχανική πολιτική προσαρμοσμένη σε ένα νέο Εθνικό Στρατηγικό Σχεδιασμό. Ο ΣΒΣΕ έχει ήδη προτείνει την ίδρυση Συμβουλίου Βιομηχανικής Πολιτικής που πιστεύουμε ότι θα συμβάλει με εποικοδομητικές προτάσεις στη χάραξη της αναπτυξιακής πολιτικής, στη διαμόρφωση της ενεργειακής πολιτικής, στη βελτίωση των αδειοδοτικών διαδικασιών και στην εμπέδωση κλίματος αξιοπιστίας και σταθερότητας του κράτους απέναντι στους εγχώριους και ξένους επενδυτές.

Δεν είναι δυνατό να περιμένει κανείς ανάπτυξη με το ισχύον φορολογικό καθεστώς τη στιγμή που στη γειτονιά μας υπάρχει πολύ ελκυστική φορολογική αντιμετώπιση. Άλλωστε οι προσδοκώμενοι να εισπραχθούν φόροι πρέπει να βασίζονται περισσότερο στη διεύρυνση της φορολογικής βάσης και όχι στο ύψος του ποσοστού με το οποίο υπολογίζονται. Κανείς δεν πιστεύει ότι θα δούμε επενδύσεις αν δεν δούμε προηγουμένως βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Οικονομίας. Η εφαρμοζόμενη σήμερα τιμολογιακή πολιτική στην ηλεκτρική ενέργεια και στο φυσικό αέριο που διαμορφώνουν σημαντικά το κόστος παραγωγής δεν συμβάλει στην βελτίωσή της. Οι αντίστοιχες τιμές που εφαρμόζονται στους ανταγωνιστές μας στην ΕΕ είναι πολύ χαμηλότερες.

Η διαμόρφωση του νέου επιχειρηματικού και παραγωγικού προτύπου θα προσέδιδε στην οικονομία μας ανταγωνιστικότητα, τεχνογνωσία και θα προωθούσε τις εξαγωγές με αποτέλεσμα την πολυπόθητη ανάπτυξη.

Η ανωτέρω διαμόρφωση των καθεστώτων ενίσχυσης των επενδύσεων και κυρίως η διαμόρφωση των ποσοστών επιχορηγήσεων έχει βασισθεί στον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ο οποίος καταρτίζεται βάσει του κατά κεφαλήν ΑΕΠ κάθε Περιφέρειας. Θέλω να τονίσω το διαχρονικό πρόβλημα της ΠΕ Βοιωτίας, το οποίο συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη της. Αναφέρομαι στο ΑΕΠ, το οποίο στη Βοιωτία διαμορφώνεται κατά τρόπο πλασματικό λόγω της

στρέβλωσης που δημιουργεί ο τρόπος υπολογισμού του, που δεν λαμβάνει υπόψη ότι το μεγαλύτερο μέρος του ΑΕΠ διαμορφώνεται από Επιχειρήσεις των οποίων οι εργαζόμενοι είναι και κάτοικοι Αττικής, όμορης με τη Βιομηχανική Περιοχή των Οиноφύτων, όπου καταναλώνουν το αποκτώμενο από την Βοιωτία εισόδημα τους και όπου φορολογούνται. Η στρέβλωση κατά συνέπεια συνίσταται στην διαμόρφωση πολύ υψηλού κατά κεφαλήν εισοδήματος στην Βοιωτία με αποτέλεσμα να απαλείφεται η πραγματική εισοδηματική ανισότητα μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων. Η παράμετρος αυτή στέκεται εμπόδιο στην προσέλκυση επιχειρήσεων, καθώς ο νέος αναπτυξιακός νόμος δεν προβλέπει τον διαχωρισμό του από το πραγματικό εισόδημα των φυσικών προσώπων, όπως εμείς προτείνουμε. Στην πράξη η κατάταξη της Βοιωτίας στους «πλούσιους» Νομούς έχει ως αποτέλεσμα, οι πόροι που κατανέμονται από τις δημόσιες και τις ιδιωτικές επενδύσεις να είναι στα χαμηλότερα ποσοστά που προβλέπει ο νόμος.

Είναι εξαιρετικά επείγον να δώσουμε ωστική δύναμη στο μεγαλύτερο ίσως βιομηχανικό παραγωγικό κομμάτι της Χώρας που είναι εγκατεστημένο στην Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση των Οиноφύτων, να ξαναδούμε τις πτυχές του αναπτυξιακού νόμου ο οποίος είναι πλέον παρωχημένος και αναποτελεσματικός, να εξυγιάνουμε τις παραμέτρους των περιφερειακών ανισοτήτων και ενισχύσεων προκειμένου να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό εργαλείο ανάπτυξης και βεβαίως πρέπει, στην κατανομή των πόρων που προορίζονται για την βιομηχανική ανάπτυξη, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ Νο2, να ληφθεί υπόψη ο παραγωγικός προσανατολισμός της κάθε περιοχής και όχι η μέθοδος της επίπεδης γραμμικής κατανομής. Μόνο έτσι θα δούμε νέες επενδύσεις και κατά συνέπεια ανάπτυξη.

Ν. Κουδούνης

Πρόεδρος, Σύνδεσμος Βιομηχανιών Στερεάς Ελλάδας

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€368 δισ.
67% συνόλου*

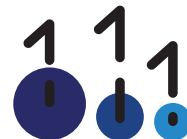
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δισ.
51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€62 δισ.
43% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€2,4 δισ. **
30% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
190.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€4,8 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,1 δισ.
20% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€0,8 δισ.
29% συνόλου****

* 20.500 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2015 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation
of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
M: +32 (0) 494 46 95 24
E: sevbrussels@proximus.be

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

